

86

ZARZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 11 kwietnia 1992 r.

w sprawie minimum programowego wychowania przedszkolnego oraz zestawu dopuszczonych do użytku programów wychowania przedszkolnego.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 i z 1992 r. Nr 26, poz. 113) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się minimum programowe wychowania przedszkolnego, zwane dalej „minimum programowym”, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Minimum programowe zawiera podstawowe cele, zadania i treści wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3—6 lat.

3. Przedszkola i oddziały przedszkolne organizowane w szkołach podstawowych obowiązane są stosować program opracowany na podstawie minimum programowego, wybrany z zestawu, o którym mowa w § 3.

4. Wychowanie, nauczanie i opieka w zakresie co najmniej minimum programowego w przedszkolach publicznych i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych są bezpłatne.

5. Organy i osoby prowadzące przedszkola lub oddziały przedszkolne ustalają czas zajęć wychowawczo-dydaktycznych przeznaczonych na realizację minimum programowego, z tym że czas ten nie może być krótszy niż 5 godzin dziennie.

§ 2. 1. Nauczyciele przedszkoli i oddziałów przedszkolnych opracowują miesięczne plany pracy na podstawie programu wybranego z zestawu programów wychowania przedszkolnego, o którym mowa w § 3.

2. Plany pracy powinny obejmować zadania zawarte w programie oraz określać dostosowanie do nich formy

i metody pracy, z uwzględnieniem warunków, potrzeb i możliwości rozwojowych wychowanków.

§ 3. 1. Dopuszcza się do użytku w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych programy wymienione w zestawie programów wychowania przedszkolnego, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Program wychowania przedszkolnego jest dopuszczany do użytku i wpisywany do zestawu, o którym mowa w ust. 1, przez Ministra Edukacji Narodowej z inicjatywy własnej lub na wniosek autora programu.

§ 4. Zarządzenie nie dotyczy przedszkoli specjalnych.

§ 5. Tracą moc:

- 1) program wychowania w przedszkolu, wprowadzony decyzją Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 11 maja 1973 r. (nr KO-410-3/73) — wydanie broszurowe,
- 2) program pracy wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi sześciolletnimi, wprowadzony decyzją Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 8 marca 1977 r. (nr PN-1-41-1/77) — wydanie broszurowe,
- 3) instrukcja do programu pracy wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi sześciolletnimi, wprowadzona decyzją Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 22 czerwca 1981 r. (nr KO-410-4/91) — wydanie broszurowe.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *A. Stelmachowski*

Załączniki do zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 kwietnia 1992 r. (poz. 86)

Załącznik nr 1

MINIMUM PROGRAMOWE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO DLA DZIECI 3—6-LETNICH

I. Założenia ogólne

1. Nadrzędną wartością edukacji przedszkolnej jest rozwój dziecka.

2. Placówki przedszkolne pełnią zadania w ścisłym współdziałaniu z rodziną, pomagając jej w wychowaniu dzieci.

3. Podstawowe kierunki pracy pedagogicznej placówki przedszkolnej powinny być określane przez potrzeby i możliwości rozwojowe dzieci, a także potrzeby środowiska lokalnego. Nauczyciel w swojej pracy powinien w szczególności:

- 1) dbać o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci,
- 2) wspierać rozwój aktywności poznawczej dziecka, nastawionej na poznawanie samego siebie, otaczającej rzeczywistości społeczno-kulturalnej i przyrodniczej, wzbogacającej zasób jego własnych doświadczeń,

- 3) inicjować poczucie tożsamości dziecka z wzorami i normami postępowania oraz uczyć współodpowiedzialności za własne zachowanie,
- 4) zapewniać warunki do rozwoju potencjalnych możliwości dziecka, tym samym przygotowując je do efektywnego korzystania z nauki szkolnej,
- 5) otaczać szczególną troską dzieci niepełnosprawne, wymagające oddziaływań stymulacyjno-kompensacyjnego, oraz zaspokajać potrzeby dzieci wyróżniających się uzdolnieniami i zainteresowaniami.

II. Treści programowe

Zdrowie — aktywność ruchowa — rozwój fizyczny

1. Poznawanie i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na terenie przedszkola i poza nim, ze szczególnym uwzględ-

nieniem elementarnych zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.

2. Budzenie świadomości dotyczącej zdrowia i jego zagrożeń.

3. Wyrabianie nawyków związanych z ochroną zdrowia, higieną osobistą i higieną życia codziennego.

4. Kształtowanie prawidłowej postawy fizycznej.

5. Wyzwalanie ekspresji i rozwijanie sprawności ruchowej przez zabawy i ćwiczenia organizowane oraz podejmowane spontanicznie przez dzieci.

Dziecko — rodzina — środowisko

1. Rozwijanie pozytywnego obrazu własnej osoby przez poznanie i wyrażanie własnych uczuć, dostrzeganie swoich problemów i możliwości.

2. Wzmacnianie więzi uczuciowej z rodziną.

3. Inspirowanie aktywnej postawy dziecka wobec środowiska w bezpośrednich kontaktach z przyrodą i życiem społecznym najbliższego otoczenia.

4. Budzenie poczucia więzi z krajem rodzinnym i wspólnotą ogólnoludzką.

Aktywność intelektualna — rozwój umysłowy

1. Poznawanie otoczenia społecznego, technicznego i przyrodniczego, nabywanie określonych doświadczeń, wiedzy i umiejętności praktycznych.

2. Rozwijanie mowy i myślenia dzieci w toku zabaw i zajęć, a w szczególności:

— kształtowanie umiejętności językowych; wzbogacanie słownictwa, poprawności fonetycznej i gramatycznej, wyrażania relacji, prowadzenia dialogu, układania opowiadań, wyrażania uczuć;

— kształtowanie sprawności umysłowych: porównywania, klasyfikowania, analizy i syntezy, uogólniania i wnioskowania.

3. Tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających na-

bywaniu i rozwijaniu umiejętności czytania i pisania, a w szczególności:

— kształtowanie motywacji do samodzielnego czytania,

— rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i słuchowej,

— zapoznavanie z istotą symbolu graficznego,

— rozpoznawanie liter drukowanych i pisanych wielkich i małych,

— doskonalenie orientacji przestrzennej,

— doskonalenie sprawności manualnych w trakcie różnorodnych, działań, a także celowo organizowanych ćwiczeń,

— czytanie wyrazów, zdań oraz krótkich tekstów,

— próby pisania, podejmowane z inicjatywy dzieci.

4. Kształtowanie elementarnych pojęć matematycznych dotyczących:

— orientacji w przestrzeni, wielkości przedmiotów, określania ciężaru, pojemności i czasu,

— zapoznavania z figurami geometrycznymi,

— tworzenia zbiorów, ich klasyfikacji jakościowej i ilościowej,

— dodawania i odejmowania liczb naturalnych w zakresie 10 (posługiwanie się znakami).

Wrażliwość estetyczna — aktywność twórcza

1. Budzenie wrażliwości estetycznej dzieci w kontaktach z przyrodą, techniką, sztuką.

2. Umożliwianie dzieciom kontaktu z literaturą, teatrem, plastyką, filmem, muzyką.

3. Rozwijanie różnorodnych form twórczości dziecięcej, z uwzględnieniem prób łączenia różnych rodzajów ekspresji słownej, ruchowej, muzycznej i plastycznej.

4. Kształtowanie umiejętności posługiwania się różnorodnymi materiałami, przyborami i narzędziami w działalności plastyczno-konstrukcyjnej.

5. Wdrażanie do organizowania i wykonywania pracy.

Załącznik nr 2

ZESTAW PROGRAMÓW WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Dopuszcza się do użytku w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych (szkolnych punktach filialnych) następujące programy:

1) Program wychowania w przedszkolu nr DKO-4013-1/92,

2) Program pracy wychowawczo-dydaktycznej z dziećmi sześciolletnimi objętymi jednorocznym oddziaływaniem przedszkolnym nr DKO-4013-2/92,

3) Program wychowania w przedszkolu nr DKO-4013-3/92.

Teksty programów stanowią odrębne wydawnictwa.

87

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 28 kwietnia 1992 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie najniższego wynagrodzenia pracowników.

Na podstawie art. 79 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 sierpnia 1990 r. w sprawie najniższego wynagrodzenia pracowników (Monitor Polski Nr 32, poz. 256, Nr 36, poz. 292 i Nr 48, poz. 367, z 1991 r. Nr 11, poz. 78, Nr 21,

poz. 149, Nr 32, poz. 228 i Nr 42, poz. 292 oraz z 1992 r. Nr 4, poz. 19) w § 1 w ust. 1 i 2 oraz w § 2 liczbę „875.000” zastępuje się liczbą „1.000.000”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1992 r.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: *J. Kropiwnicki*